

Vergaderjaar 2015–2016

30 234

Toekomstig sportbeleid

B

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 20 januari 2016

De commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ heeft kennisgenomen van de brief van 2 december 2015 inzake het voornemen van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om een Nederlandse Sport Raad in te stellen.

Naar aanleiding daarvan heeft zij de Minister op 24 december 2015 een brief gestuurd.

De Minister heeft op 20 januari 2016 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
De Boer

¹ Samenstelling:

Ten Hoeve (OSF), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), De Vries-Leggedoor (CDA), Flierman (CDA), Barth (PvdA), Beuving (PvdA), Ganzevoort (GL), De Grave (VVD), Martens (CDA) (*voorzitter*), Bruijn (VVD) (*vice-voorzitter*), Gerkens (SP), Kops (PVV), Atsma (CDA), Bredenoord (D66), Dercksen (PVV), Van Dijk (SGP), Don (SP), Van Hattem (PVV), Jorritsma-Lebbink (VVD), Krikke (VVD), Nooren (PvdA), Oomen-Ruijten (CDA), Prast (D66), Van Rooijen (50PLUS), Schnabel (D66), Wezel (SP)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Den Haag, 24 december 2015

De commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft met belangstelling kennisgenomen van uw voornemen om een Nederlandse Sport Raad in te stellen. De Eerste Kamer is hierover op 2 december 2015 geïnformeerd en ontving daarbij in afschrift de brief aan de Tweede Kamer van 20 november jl.² Nu de Eerste Kamer de brief pas op 2 december heeft ontvangen en een besluit tot instelling niet eerder wordt genomen dan vier weken nadat het voornemen daartoe aan de Kamers is meegedeeld³, maken de leden van de fracties van **CDA**, **D66**, **PVV** en **PvdA** graag van de gelegenheid gebruik om u nog enige vragen en opmerkingen voor te leggen.

Het instellen van een Nederlandse Sport Raad, die onder meer kijkt naar het maatschappelijk en economisch rendement van grote sportevenementen in Nederland, roept bij de leden van de **CDA**-fractie een aantal vragen op. De afgelopen jaren zijn er meerdere adviesraden opgeheven. Dit is mede ingegeven door financiële en inhoudelijke overwegingen. De leden van de CDA-fractie vernemen graag wat de reden is dat wordt afgeweken van het eerder ingezette kabinetsbeleid om het aantal adviesraden te verminderen.

De nieuwe Nederlandse Sport Raad richt zich onder meer op de meerwaarde van grote internationale evenementen. NOC*NSF (Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie) heeft na het mislopen van de Europese Spelen 2019 een evaluatiecommissie in het leven geroepen. Waarom zijn de bevindingen van deze commissie niet afgewacht? Is er overleg met NOS*NSF over de instelling van de nieuwe raad? Wat is de reactie van NOC*NSF op de komst van de Nederlandse Sport Raad? De nieuwe raad kijkt onder meer of er rendement uit grote evenementen kan worden gehaald. Moeten hier niet juist NOC*NSF en de afzonderlijke sportbonden bij betrokken zijn? De nieuwe Sport Raad kan immers zelf geen grote evenementen op de internationale agenda krijgen, de bonden en de koepelorganisatie NOC*NSF daarentegen wel.

De leden van de CDA-fractie horen graag of de raad in de toekomst ook ongevraagd adviezen kan uitbrengen. Zij vragen ook hoe de onafhankelijkheid geborgd is, mede gelet op het feit dat het secretariaat wordt ondergebracht bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Hoe zijn de beoogde leden «geselecteerd» en hoe wordt hun onafhankelijkheid geborgd?

Kunt u verduidelijken hoe de samenwerking met de Raad voor de Volksgezondheid, het RIVM en CPB wordt vormgegeven? Welke kosten zijn er verbonden aan de instelling en het functioneren van de Nederlandse Sport Raad?

Volgens het artikel «Nederland Commissieland» in de laatste editie van Sport & Strategie⁴ zijn er straks minimaal drie commissies bezig met min of meer dezelfde activiteiten. Klopt deze veronderstelling? Zo nee,

² Kamerstukken I 2015/16, 30 234, A en Kamerstukken II 2016/16, 30 234, nr. 142.

³ Kaderwet adviescolleges, artikel 5, tweede lid.

⁴ Zie ook: <http://www.sportenstrategie.nl/2015/sportmanagement/evenementen/nederland-commissieland/>

waarom niet? Tot slot vragen de leden van de CDA-fractie u om de meerwaarde van de nieuwe raad toe te lichten.

De leden van de fractie van **D66** hebben kennisgenomen van het voornemen tot het instellen van de Nederlandse Sport Raad. Door een nieuw adviescollege in het leven te roepen, kan meer continuïteit in de organisatie, kennis en kunde van grote sportevenementen gerealiseerd worden, zo stelt u in uw brief van 2 december jongstleden. Op grond van welke criteria zijn en worden de leden voor de Nederlandse Sport Raad geselecteerd? Graag krijgen de leden van de D66-fractie hierop een nadere toelichting.

De leden van deze fractie constateren voorts dat bij de 8 voorgestelde leden, waaronder één vaste adviseur, slechts 2 leden van het vrouwelijk geslacht zijn. Tegelijkertijd lezen zij in de brief over het «samenbindende element van sport dat integratie en begrip voor elkaar kan bevorderen» en dat sport waarden overdraagt «zoals respect, tolerantie (...) en het onderhouden van relaties». Hoe verhouden dergelijke waarden zich tot een serieuze ondervertegenwoordiging van vrouwen in de Sport Raad? Deelt u de mening van deze fractieleden dat een dergelijke scheve verhouding geen goede samenstelling is voor de nieuwe Sport Raad en een verkeerd signaal uitzendt over de rol en het belang van sport voor alle Nederlanders? Zo ja, kunt u toezeggen om twee vrouwelijke leden te benoemen bij de voorziene uitbreiding van de raad?

De leden van de D66-fractie vernemen tot slot graag hoe de nieuw in te stellen Sport Raad zich verhoudt tot andere adviserende instellingen, zoals het Nationaal Olympisch Comité?

De leden van de **PVV**-fractie leggen u naar aanleiding van twee citaten uit de brief over het toekomstig sportbeleid nog graag enkele vragen voor. Op pagina 4 van de brief staat: «Anderzijds moeten we ons hiervoor oriënteren op sporten die in verschillende culturen populair zijn en deze aanbieden als side-events. Zo slaan honk- en softbal goed aan bij de Antilliaanse en Surinaamse gemeenschap in Nederland. Als organisatoren van sportevenementen willen bijdragen aan integratie, moeten ze weten hoe ze aan kunnen sluiten bij verschillende doelgroepen.» De leden van de PVV-fractie vernemen graag hoe dit beleidsvoornemen om aansluiting te zoeken bij specifieke culturele en etnische doelgroepen zich verhoudt tot het integratiebeleid, waarin het uitgangspunt is opgenomen om niet langer een doelgroepenbeleid te voeren, maar een generiek beleid als uitgangspunt.

Op pagina 5 staat vermeld dat «De benodigde expertise en kennis worden gebundeld in een nieuwe op te richten Nederlandse Sport Raad. Er bestaat geen adviescollege is op het terrein van de sport dat de beoogde taak zou kunnen vervullen. Daarom is de instelling van een nieuw adviescollege noodzakelijk. Ik stel deze Raad in voor een periode van vier jaar waarin zij rechtstreeks aan mij adviseert en rapporteert. De Nederlandse Sport Raad bestaat uit de volgende leden: – De heer Michael van Praag (voorzitter) – KNVB / UEFA – De heer Pieter van den Hoogenband – Olympiër – Mevrouw Esther Vergeer – Paralympiër – De heer Ahmed Aboutaleb – burgemeester Rotterdam – Mevrouw Merel van Vroonhoven – AFM – De heer Duncan Stutterheim – dance-events – De heer Jaap de Groot – media De Nederlandse Sport Raad zal de komende periode nog met twee nieuwe leden worden uitgebreid. De heer Camiel Eurlings (lid Internationaal Olympisch Comité) zal als vaste adviseur van deze Raad de raadsvergaderingen bijwonen. De Raad is autonoom in haar werkwijze. Ik bied de Raad de ruimte om daarbij de aanwezige kennis, expertise en faciliteiten van VWS optimaal te benutten, en stel daarbij een beperkt

secretariaat beschikbaar. De vergoeding van de leden van de Sportraad zal worden vastgesteld in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens de Wet vergoedingen adviescolleges en commissies. De Nederlandse Sport Raad gaat samenwerken met NOC*NSF, de netwerkorganisatie Kracht van Sportevenementen en alle andere relevante bestaande organisaties en commissies van het Ministerie van VWS en andere departementen.» De leden van de PVV-fractie vragen op grond van welke criteria de selectie van de leden van de Nederlandse Sport Raad heeft plaatsgevonden. Kunt u ook nader toelichten wat de exacte taakopdracht van de raad is?

De leden van de **PvdA**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voornemen om een Nederlandse Sport Raad in te stellen. Zij vinden het een goede zaak dat gekeken wordt hoe sportevenementen haalbaarder kunnen worden gemaakt en hoe ervaringen met het organiseren van sportevenementen gedeeld kunnen worden. Zij onderschrijven het belang van de impact van evenementen op sportparticipatie en integratie. Uit de brief van 2 december concluderen de leden van de PvdA-fractie dat deze raad een adviserende rol krijgt richting de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Op basis van welk profiel is deze raad vastgesteld? Hoe zijn c.q. worden de leden van deze raad geworven?

Tegelijkertijd krijgt de raad de verantwoordelijkheid om de in de brief weergegeven opdrachten te realiseren. Kunt u verduidelijken welke verantwoordelijkheid de Nederlandse Sport Raad heeft en welke middelen en instrumenten hij in handen krijgt om de opdrachten te realiseren?

Hoe verhoudt de verantwoordelijkheid zich tot die van andere bij de sport betrokken partijen, waaronder het Ministerie van VWS, NOC*NSF en de individuele sportbonden? Ook vernemen de leden van de PvdA-fractie graag op welke wijze gebruik wordt gemaakt van de expertise van organisaties als het Nederlands instituut voor sport en bewegen en Onbeperkt sportief. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat het accent niet alleen komt te liggen op sporten die vanuit media-perspectief interessant zijn, maar weinig bijdragen aan de bredere ambitie van het kabinet om sport en beweging van alle Nederlanders te bevorderen?

De leden van de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 22 januari 2016.

Voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J.T. Martens

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 januari 2016

In uw brief van 24 december 2015 hebben verschillende leden van uw Kamer vragen gesteld over het voornemen tot instelling van de Nederlandse Sportraad (verder te noemen: de Raad). In deze brief ga ik daar graag op in.

De leden van het CDA vragen waarom is afgeweken van het Kabinetsbeleid om adviesraden te verminderen. Ook vragen zij waarom de bevindingen van evaluatiecommissie van de Europese Spelen niet zijn afgewacht.

Voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis wordt nu een adviesorgaan op dit niveau ingesteld over sport. Daarmee onderstreept het kabinet het bredere belang dat zij hecht voor Nederland aan sport in het algemeen en sportevenementen in het bijzonder. Er bestaat op het gebied van sportbeleid geen raad die de beoogde taak zou kunnen vervullen, of waar ik een dergelijke taak zou kunnen onderbrengen. Het gaat mij erom dat er een onafhankelijke raad komt, met een autonome werkwijze, die het rendement van sportevenementen naar een hoger plan kan tillen. In het verleden zijn processen rond het organiseren van sportevenementen niet altijd goed gegaan. Het proces met betrekking tot de Europese Spelen 2019 is daar een voorbeeld van. Dit moet beter als we in de toekomst wel evenementen van minimaal dit kaliber samen naar Nederland zouden willen halen. Ook maak ik mij zorgen om de financiering van met name grote (multi)sportevenementen. De afhankelijkheid van publieke middelen is te groot. Daar komt bij, dat in plaats van sportevenementen die bijdragen aan een gezonde financiële positie van sportorganisaties, zeker de helft van de grotere sportevenementen in de laatste vijf jaar verlies heeft geleden. Dit vind ik niet acceptabel. Ik doe dan ook een beroep op de Raad om in de volle breedte te adviseren over grootschalige sportevenementen op Nederlandse bodem en daarbij kennis te nemen van de bevindingen van de evaluatiecommissie Europese Spelen 2019 die NOC*NSF voorjaar 2016 verwacht.

De leden van het CDA vragen hoe de onafhankelijkheid geborgd is, mede gelet op het feit dat het secretariaat bij het Ministerie van VWS wordt ondergebracht. De leden van het CDA vragen of de Raad in toekomst ook ongevraagd mag adviseren. De leden van de PvdA vragen naar een verduidelijking van de verantwoordelijkheid van de Raad en welke middelen en instrumenten de Raad in handen krijgt om de opdrachten te realiseren. De leden van het CDA vragen ook welke kosten met de instelling van de Raad verbonden zijn.

Ik heb aangegeven de Raad ruimte te geven kennis, expertise en faciliteiten van VWS optimaal te benutten en stel daartoe een secretariaat beschikbaar. Over de invulling hiervan ben ik in overleg met de voorzitter en leden van de Raad. Het secretariaat zal, conform artikel 15, tweede lid, van de Kaderwet adviescolleges, voor de werkzaamheden voor de Raad uitsluitend verantwoording schuldig zijn aan de Raad. De Raad kan inderdaad conform artikel 18 van de Kaderwet adviescolleges, ook uit eigen beweging adviseren. Er staat € 0,5 miljoen gereserveerd op mijn begroting voor ondersteuning en andere kosten van de Raad.

Verschillende Kamerleden hebben gevraagd naar de wijze van selectie van de leden van de Raad. Zij vragen daarbij naar de gehanteerde criteria en hoe hun onafhankelijkheid wordt geborgd. De leden van D66 vragen daarbij hoe de ondervertegenwoordiging van vrouwen in de Raad zich verhoudt tot de genoemde waarden in de brief van 20 november 2015 en of dit geen verkeerd signaal geeft over de rol en het belang van sport voor alle Nederlanders.

Bij de selectie van de leden van de Raad heb ik gekeken naar een breed palet aan ervaringen, achtergronden en expertises. Enerzijds is kennis en ervaring binnen de sport van groot belang, anderzijds zijn nieuwe perspectieven nodig om Nederlandse sportevenementen naar een hoger plan te tillen. Zoals bepaald in artikel 12, eerste lid, van de Kaderwet adviescolleges worden de leden benoemd op grond van hun deskundigheid, maatschappelijke kennis en ervaring die nodig is voor advisering op het beleidsterrein waarvoor het adviescollege is ingesteld (in casu sportevenementen). Dit doen zij onafhankelijk van de organisaties waar zij werkzaam zijn. Hierbij geldt geen quotum voor het percentage vrouwen. Ik ben verheugd dat twee topvrouwen deel gaan uitmaken van de Raad. Net als de andere leden hebben zij brede internationale netwerken en brengen zij kennis en expertise in die complementair is aan de andere leden. In overleg met de Raad wil ik bezien wie in aanmerking komt om de Raad verder te versterken met het oog op het gestelde doel. Uiteraard zal daarbij ook oog zijn voor de diversiteit van de Raad ten aanzien van kennis, deskundigheid, achtergrond en inbreng.

De leden van het CDA vragen ook of er overleg heeft plaatsgevonden met NOC*NSF over de instelling van de Raad en wat de reactie van NOC*NSF was. De leden van CDA, D66 en de PvdA vragen hoe de werkzaamheden van de Raad zich gaan verhouden tot NOC*NSF en sportbonden. De leden van het CDA vragen, met verwijzing naar een artikel in de laatste editie van Sport&Strategie, of straks drie commissies zich gaan bezighouden met min of meer de dezelfde activiteiten. De leden van het CDA vragen hoe de samenwerking met de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS), Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), en Centraal Planbureau (CPB) wordt vormgegeven. De leden van de PvdA vragen op welke wijze gebruik wordt gemaakt van expertise van organisaties als het Nederlands Instituut voor Sport en Beweging (NISB) en Onbeperkt Sportief.

Ik heb de instelling van de Raad van tevoren besproken met vele iconen uit de topsport, sport- en ervaringsdeskundigen, het Nederlandse IOC-lid (tevens bestuurslid NOC*NSF). Ook is het voornemen gedeeld met de gemeenten en provincies die betrokken worden bij de Europese Spelen. Zij hebben de voorstellen positief ontvangen. NOC*NSF heeft in zijn reactie aangegeven het belang van verdere professionalisering van sportevenementen te onderschrijven en is benieuwd naar de bijdrage die de Raad hieraan gaat leveren. Verder kijkt NOC*NSF uit naar de samenwerking met dit nieuwe adviesorgaan.

De Raad, de Commissie Evenementen binnen de netwerkorganisatie Kracht van Sportevenementen en de evaluatiecommissie Europese Spelen 2019, hebben elk hun eigen taken en verantwoordelijkheden en zijn door verschillende partijen ingesteld. De Raad wordt op voordracht van het kabinet bij koninklijk besluit ingesteld, de Commissie Evenementen is ingesteld door de netwerkorganisatie Kracht van Sportevenementen en de evaluatiecommissie Europese Spelen 2019 is ingesteld door NOC*NSF. Ik verwacht dat te zijner tijd zowel de Raad als de overige leden van het netwerk Kracht van Sportevenementen met interesse kennis zullen nemen van de uitkomsten van deze evaluatiecommissie. De

Commissie Evenementen adviseert het netwerk Kracht van Sportevenementen momenteel over al dan niet opname van beoogde sportevenementen op de strategische evenementenkalender. Ook de Raad kan hier haar voordeel mee doen. Het is belangrijk dat de Raad met u deze positieve samenwerkingsverbanden aangaat en dat staat dan ook hoog op de agenda.

Vanzelfsprekend zal de Raad zich verhouden tot het brede sportnetwerk, waarin NOC*NSF en de sportbonden een centrale rol vervullen. Dit is van belang in verband met hun kennis en ervaring op het terrein van sportevenementen, maar ook vanwege de door de leden van het CDA aangehaalde functie van sportbonden om evenementen te kunnen agenderen bij hun internationale federaties en te organiseren. Met het oog hierop heb ik de heer Eurlings, momenteel het enige Nederlandse IOC lid, en lid van het bestuur van het NOC*NSF, gevraagd om als adviseur betrokken te zijn bij de Raad en deel te nemen aan de overleggen van de Raad.

De door de leden van het CDA en de PvdA genoemde organisaties kunnen bruikbare kennis leveren aan de Raad. Het Kenniscentrum Sport, dat dit jaar op mijn initiatief van start is gegaan, biedt een brede kennisbasis voor sport. Het NISB, Topsporttopics en de stichting Onbeperkt Sportief zijn hierin opgegaan. Het is de taak van het Kenniscentrum Sport om de voor de sport relevante kennis te verzamelen, valideren, verrijken en verspreiden. Samenwerking met de Raad als vragende partij ligt daarbij voor de hand.

De leden van de PVV vragen hoe het voornemen aansluiting te zoeken bij specifieke culturele en etnische doelgroepen zich verhoudt tot het integratiebeleid, waarin het uitgangspunt is opgenomen om niet langer een doelgroepenbeleid te voeren maar generiek beleid als uitgangspunt heeft.

De Raad heeft mede de opdracht de impact van evenementen op sportparticipatie te vergroten. Sport is mijn inziens een goede katalysator voor integratie. Het gaat erom via het generieke beleid te zoeken naar verbindingen tussen uiteenlopende sporten en burgers om deze doelen te bereiken. Het is de bedoeling om met het generieke beleid zoveel mogelijk burgers te bereiken. Daarom is het van belang oog te hebben voor de perspectieven van verschillende culturele en etnische aspecten van alle burgers in onze samenleving. Hiermee voer ik geen specifiek sportbeleid gericht op specifieke culturele en etnische doelgroepen. Ik beoog het sport (evenementen)beleid toegankelijker te maken voor iedere burger in onze samenleving.

De leden van de PvdA vragen hoe ervoor wordt gezorgd dat het accent niet alleen komt te liggen op sporten die vanuit media perspectief interessant zijn, maar weinig bijdragen aan de bredere ambitie van het kabinet om sport en bewegen te bevorderen onder alle Nederlanders. De Raad krijgt een zestal opdrachten, waarbij gevraagd is om een groot aantal perspectieven mee te wegen in de advisering, waaronder het vergroten van sportparticipatie en integratie. Het is daarbij inderdaad van belang om naar het brede pallet van sporten te kijken, óók naar de sporten die wellicht vanuit mediaperspectief (op dit moment) minder interessant zijn. Dit zit ook in de zes opdrachten verweven. De nadere invulling zal gemaakt worden door de Raad.

Tenslotte hebben de leden van de PVV gevraagd of ik een nadere toelichting kan geven op de exacte taakopdracht van de Raad. Ik meen met bovenstaande beantwoording van de vragen, in aanvulling op de reeds toegezonden brief, ook deze toelichting te hebben gegeven.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers